

STANDUS ĮRĪŠIMAS, ĮSIŪTAS TEKSTAS

157
14.

По линии 5 отдела:

23. В октябре 1976 года заведено дело оперативной проверки под кличкой "Певница" на Лранскунайте Ону Моно, 1935 года рождения, проживающую в гор. Паневежис, ул.

Направленный на её проверку агент сообщил, что "Певница" у себя на квартире имеет пишущую машинку и может быть причастна к изготовлению и распространению нелегальной литературы.

В результате проведенного обыска у "Певницы" по месту работы и жительства было обнаружено и изъято множительный аппарат "Эра", две пишущие машинки "Консул", большое количество религиозной литературы, чистой бумаги, а также другие принадлежности для изготовления литературы.

На допросе "Певница" дает выдуманное показание, скрывает соучастников изготовления и распространения нелегальных изданий.

Продолжить мероприятия по документации враждебной деятельности "Певницы", выявлению возможных её вдохновителей и сообщников.

Проверку и изучение её вести согласно вновь составленного плана. Проводимые по делу мероприятия согласовать с 5 отделом КТБ при СМ Литовской ССР.

Исп. - т. НАРСУТИС.

Срок - плановый.

24. По делу оперативной разработки под кличкой "Санитар" разрабатывается вернувшийся из заключения за совершение особо опасного государственного преступления Луковелишис П.К., который сочиняет документы антисоветского содержания и принимает попытки направления их за границу в адреса ряда радиостанций и Солженицына.

Для пресечения антисоветской деятельности "Санитара" и активизации работы по делу, в его разработку ввести агента "Гайгаласа", а также использовать дов. Дипр "С".

Кроме того, необходимо изучить политические взгляды

Egz. Nr. 3

10

dy gegužės 7

PANEVĖŽIO LINŲ GAMYBINIO SUSIVIENIJIMO
" LINAS " GENERALINIAM DIREKTORIUI

dr. A. SALDUKUI

Panevėžys, Sandėlių g-vė 7

Darant parengtinį tardymą baudžiamojoje byloje Nr. 345 nustatyta, kad Ona PRANSKŪNAITĖ, Jono d., dirbdama Panevėžio linų gamybinio susivienijimo " Linas " mechaninių dirbtuvių įrankinėje blogai atliko savo tiesiogines pareigas, nuo 1975 metų vasaros iki 1976 metų spalio mėnesio darbavietėje laikė dvi rašomasias mašinėles, kuriomis darbu metu daugino įvairią literatūrą, kurioje skleidžiami šmeižtiški prasimanymai, žeminantys tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką.

1976 m. spalio 20 d. kratos metu darbavietėje buvo paimta rašomoji mašinėlė ir didelis kiekis atspausdintos literatūros.

Visa tai liudija, kad Panevėžio linų gamybinio susivienijimo " Linas " mechaninių dirbtuvių įrankinėje trūksta atitinkamos kontrolės, kas ir sudarė galimybę Onai PRANSKŪNAITEI panaudoti savo darbo vietą šmeižtiško turinio literatūros dauginimui.

Sutinkamai su Lietuvos TSR Baudžiamojo proceso kodekso 159 straipsnio reikalavimu prašau Jūsų intis atitinkamų priemonių nurodytiems trūkumams pašalinti ir apie tai per mėnesį pranešti Valstybės saugumo komitetui prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos.

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LIETUVOS TSR
MINISTRŲ TARYBOS PIRMININKAS

J. PETKEVIČIUS

Nepasirašytas

Vp. šerdy
mofort -
(Maršantaus)

Lietuvos TSR Lengvosios pramonės ministerija

Panevėžio linų
gamybinis susivienijimas

„Linas“

235319 Panevėžys, Sandėlių g. 7; teletaipas 83132; tel.:
gen. direkt. 224-87, vyr. inž. 234-12, tiekimo sk. 225-26;
atsisk. s-ta 32102 Valst. banko Panevėžio skyrtuje

Министерство легкой промышленности
Литовской ССР

Паневежское производственное
льняное объединение

„Линас“

235319 Паневежис, ул. Санделию, 7; телетайп 83132; тел.:
ген. дир. 224-87, гл. инж. 234-12, отд. снабжения 225-26;
расч. счет 32102 в Паневежском отделении Госбанка

1977.07.25, № M-1396

Nr. 4/229 iš 77.06.06 d.
Ha №

Valstybinio Saugumo Komiteto
prie LTSR MP Pirmininkui

Nurodytiems trūkumams pašalinti "Lino" administracija
ėmėsi atitinkamų priemonių.

Mechaninių dirbtuvių vedėjo pareigoms paskirtas komunis-
tas Markevičius Česlovas, pakeistas pamainos meistras. Sustip-
rintas visas ideologinis darbas ceche, ypatingas dėmesys ski-
riamas individualiam darbui su dirbančiaisiais teistiniais
klausimais.

Įvykis buvo apsvarstytas visų vadovaujančių darbuotojų
susirinkime, praversti susirinkimai su dirbančiaisiais visuo-
se cechuose.

"Lino" administracija užtikrina, kad panašūs faktai
ateityje nepasikartos.

Gen. direktorius

1000/79
V. P. R.

Misevičienė
227-29

СЕКРЕТАРИАТ
КГБ при СМ Лит. ССР
4/1653
27.07.1977 г.

118

- 2.

ранением нелегальных изданий. Активизировалась работа и среди судимых за совершение особо опасных государственных преступлений. Раскрыто несколько совершенных ранее в городе идеологически вредных и антиобщественных проявлений.

98 За отчетный период оперативным составом ГО КГБ получено сигналов. По наиболее серьезным из них в оперативном отношении заводились дела оперучета. Всего заведено 1 дело оперативной разработки, 5 дел оперативной проверки, 5 дел оперативного наблюдения и 1 дело розыска анонима под кличкой "Вояка".

Наиболее характерные из них: Дело оперативной проверки под кличкой "Певница" на Транскунабже Ону Ионо, 1935 года рождения. По данным, полученным от агента стало известно, что "Певница" у себя на квартире имеет пишущую машинку и может быть причастна к изготовлению и распространению "Хроники католической церкви Литвы". Через этого же агента был получен образец шрифта указанной машинки и проведено сравнительное исследование на идентичность со шрифтом машинок, на которых печатаются нелегальные издания.

Специалист-эксперт дал заключение, что с I по I4 и с 25 по 29 листы 20-го номера "Хроники", отпечатаны на пишущей машинке "Певницы".

20 - 21 октября с.г. на основании санкции прокурора республики на квартире и по месту её работы проведены обыска. По месту работы, в служебном помещении производственного объединения "Линас", обнаружено и изъято пишущая машинка "Консул", религиозная литература и другие принадлежности для её изготовления.

В квартире обнаружено и изъято другая пишущая машинка "Консул", множительный аппарат, работающий на принципе "Эри", и запасные части к нему, большое количество религиозной литературы, размноженной на пишущих машинках и множительным аппаратом, около одной тонны белой чистой бумаги, а также две обсерваторские книжки на общую сумму 3500 рублей.

На допросе "Певница" дает выдуманное показание, что, якобы, в июне 1976 года, ночью, к ней пришел незнакомый мужчина и просил оказать помощь в изготовлении религиозной литературы. Она с этим

114

- 3.

предложением согласилась и после этого незнакомый с помощью еще одного мужчины смонтировали в её квартире множительный аппарат и научили обращаться с ним, а затем привезли две пишущие машинки.

Выполняя наше задание агент выяснил, что "Певица" причастна к изготовлению и распространению "Хроники католической церкви Литвы" и к другим нелегальным изданиям, но, по стечении обстоятельств, во время обыска отпечатанных изданий на квартире у неё в этот момент не было.

В настоящее время "Певица" ведет себя очень настороженно. Подозревает, что во время обыска на её квартире работники органов госбезопасности якобы установили микрофон. Об обыске быстро сообщила своим связям, знакомым ксендзам и предупреждала об опасности, а также возможных ещё обысках у других.

Проверка "Певицы" и документация её преступной деятельности, выявление её связей, представляющих оперативный интерес, проводится совместно с следственным и 5-м отделами КГБ при СМ Лит. ССР.

Дело оперативной разработки под кличкой "Санитар" на Лукошевичюса Пятраса Казимеро, 1917 года рождения. По данным агента "Патацкая" "Санитар" пытался направить им сочиненные документы антисоветского содержания в адреса радиостанций "Немецкая волна", "Свобода" и Солженицина.

Установлено, что Лукошевичюс в 1973 году ОО КГБ при СМ СССР в/ч 05773 профилактирован, как антисоветски настроенная личность. После профилактики остался на враждебных позициях и имелись данные о том, что он, сочинив документ антисоветского содержания, весной 1975 года пытался направить его за границу.

Работа по делу проводится в направлении выявления и документации его практической враждебной деятельности. В контакте с 4 Отделом 5 Службы УКГБ при СМ СССР по г. Москве и Московской области легализованы направляемые им антисоветские материалы. Специалист на основании сравнительного исследования почерков заключил, что указанные антисоветские документы написал Лукошевичюс. С целью обнаружения рукописей или вторых экземпляров, сочиняемых им документов, а также других вещественных дока-

“Dainininkės” bute rado visą spaustuę

✘ Vieno Panevėžio Smėlynės gatvės namo gyventojai net ir neįtarė, kad kaimynystėje dirba viena didžiausių to meto nelegalios literatūros spaustuvių, kurią prižiūrėjo ir knygas naktimis spausdindavo kukli tuometinio “Lino” fabriko darbininkė vienuolė Ona Pranckūnaitė. Panevėžio saugumiečiai jai buvo davę “Dainininkės” slapyvardį.

Pagal KGB tiriamą baudžiamąją bylą Nr. 345 1976 10 20 Vilniuje buvo sulaikyti Vladas Lapienis ir Jonas Kastytis Matulionis. Abu juos KGB užklupo J. K. Matulionio bute, kai jie koregavo LKB Kronikos 24 numerio mašinraščio kopijas. Tą pačią dieną kratos buvo atliktos panevėžietės Onos Pranckūnaitės darbovietėje ir bute.

“Pagal gautus iš agento ... duomenis tapo žinoma, kad „Dainininkė“ namuose laiko rašomąją mašinėlę ir gali būti siejama su „Katalikų bažnyčios kronikos“ gamyba ir platinimu. Per tą patį agentą buvo gautas nurodytos spausdinimo mašinėlės šrifto pavyzdys. Atliktas palyginamasis tyrimas su turimais nelegalių leidinių mašinėlių šriftais. Specialistas-ekspertas nustatė, kad 20 „Kronikos“ numerio nuo 1 iki 14 ir nuo 25 iki 29 lapai atspausdinti „Dainininkės“ mašinėle.

Spalio 20 ir 21 dienomis gavus Respublikos prokuroro sankciją įvykdyta krata jos namuose ir darbo vietoje. Darbo vietoje, gamybiniame susivienijime „Linas“ aptikta ir paimta rašomoji mašinėlė „Consul“, religinė literatūra bei priemonės jai gaminti.

Bute buvo rasta ir konfiskuota kita rašomoji mašinėlė “Consul”, dauginimo mašina veikianti “Eros” principu ir atsarginės jos dalys, didelis religinės literatūros padaugintos rašomosios mašinėlėmis ir dauginimo aparatu kiekis, apie toną balto švaraus popieriaus o taip pat dvi taupomosios knygelės bendrai 3500 rublių sumai.

Apklausoje “Dainininkė” davė išgalvotus parodymus, atseit 1976 m. liepą pas ją naktį atėjo nepažįstamas vyras ir paprašė padėti pagaminti religinės literatūros. Ji su tuo pasiūlymu sutiko ir po to nepažįstamasis su dar vienu vyru sumontavo jos bute dauginimo aparatą ir išmokė juo naudotis o vėliau atvežė ir dvi rašomasias mašinėles.

Vykdydamas mūsų užduotį agentas... išsiaiškino, kad “Dainininkė” susijusi su “Lietuvos katalikų bažnyčios kronikos” o taip pat kitų nelegalių leidinių gamyba, tačiau taip sutapus aplinkybėms kratos metu atspausdintų leidinių jos bute nebuvo.

Šiuo metu “Dainininkė” elgiasi labai atsargiai. Įtaria, kad kratos metu saugumiečiai jos bute įtaisė mikrofoną. Apie gresiantį pavojų bei galimas kratas greitai pranešė susijusiems asmenims, pažįstamiems kunigams. “Dainininkės” patikrinimas ir priešiškos veiklos dokumentacija, jos ryšių turinčių operatyvinę reikšmę aiškinimasis atliekamas kartu su KGB

prie Lietuvos SSR MT tardymo ir 5 skyriais.”- darbo ataskaitoje įrašė saugumiečiai.

O štai kaip O. Pranckūnaitės areštą aprašė Katalikų Bažnyčios kronika : “1976 m. spalio 20 d. 15 vai. grupė saugumiečių, vadovaujama saugumo paplk. Petruškevičiaus, atvyko į Panevėžio linų gamybinio susivienijimo „Linas” mechaninių dirbtuvių įrankinę, kurioje dirbo Ona Pranckūnaitė ir pateikė prokuroro sankcionuotą orderį kratai darbovietėje, bute ir ūkinėse patalpose. Kviestiniai kratoje dalyvavo: Virgilijus Dilba, gyv. Panevėžyje, Respublikos g. 46, bt. 80”, Petras Matuzevičius, gyv. Panevėžyje, Angariečio g. 1, bt. 416, ir susivienijimo „Linas” kadrų skyriaus viršininkė Regina Misevičienė, kuri neslėpė savo džiaugsmo dėl vykdomos kratos ir galimo arešto. Krata dabovietėje užtruko 5 vai. Jos metu paimta: rašomoji mašinėlė „Consul”, elektrografiniu aparatu pagamintų A. Grauslio knygos „šviesa tamsoje” 16 egz., S. Žilio „Gyvenimo šaltiniai” ir keletas mašinėle spausdintų lapų iš knygos „Pamokslai šiandien”.

Po to O. Pranckūnaitė buvo atvežta į butą Gogolio g. 59, b. 70, kur saugumiečiai toliau tęsė kratą, kuri užtruko iki 21.30 nakties. Po kratos Pranckūnaitė buvo nuvežta nakvynei į saugumo patalpas, o jos buto durys užplombuotos. Prie durų ir lauke visą naktį budėjo saugumiečiai.

Spalio 21 d. rytą, 8.30 vai., saugumiečiai atsivežė O. Pranckūnaitę ir toliau tęsė kratą. Kratos metu, suradus elektrografinį kopijavimo aparatą, papildomai buvo iškviesta didelė grupė saugumiečių—atvažiavo dar trys automašinos.

Kratos metu paimta: elektrografinis kopijavimo aparatas, sumontuotas vonios kambaryje ir veikiantis „Eros” principu; apie 80 pakų rašomo popieriaus, aukštos įtampos blokas „Erai”, atsarginės dalys kopijavimo aparatui, rulonas dermantio, 2 spaustuvai, peiliai knygrišybai, rašomoji mašinėlė „Consul”, dvi taupomosios kasos knygelės iš viso 3500 rub.. Taip pat paimta daug religinio turinio knygų: „Gyvoji liturgija”, „Amžinosios būties problemos”, „Jobo drama”, „Sakramentai ir malda”, „Žodžiai broliams”, „Dievas šiandien”, „Viešpatie, kad regėčiau”, „Didieji dabarties klausimai”, „Saulės giesmė”, „Milžinas, didvyris, šventasis”, „Šiluvos Marijos šventovės istorija”, „Katalikų katekizmas” („Era” dauginti lapai), „Didysis inkvizitorius”, „šviesa tamsoje” (14 egz. padaugintų „Era”), „Dievas sutemose”, „Ieškau tavo veido”, „Tikybos pirmamokslis” (10 egz.) ir daugelį kitų knygų.

Krata buvo baigta 19.30 vai. Kratos metu buvo fotografuojama. Kratoje dalyvavo kviestiniai: Petras Matuzevičius, Liudas Daukas, gyv. Algirdo g. 53, b. 1 ir specialistas Jurgis Kisielius, gyv. Klaipėdos g. 108, b. 22.

Po kratos O. Pranckūnaitė buvo išvežta tardymui. Ji buvo klausinėjama, kas atvežęs

kopijavimo aparatą ir medžiagas. Pranckūnaitė paaiškino, kad apie birželio vidurį du nepažįstami vyrai prašė ją išnuomoti kambarį, nes nori pastatyti dauginimo aparatą „Era“, kuriuo dauginsią maldaknyges, katekizmus ir religinę literatūrą. Primygtinai prašant, ji sutikusi. Vyrai atvežė kopijavimo aparatą, rašomasias mašinėles ir visą rašomąją medžiagą. Vyrai atvažiudavę naktimis ir dirbdavę, o jinai po darbo tik sutvarkydavusi kambarius. Tardytojas reikalavo pasakyti, kas jai rašęs laiškus, kurie buvo paimti kratos metu, tačiau Pranckūnaitė atsisakė pasakyti jų pavardes, nes nenorinti, kad nekalti žmonės būtų saugumo tampomi. Tardytojas Pranckūnaitei aiškino, kad šiuo metu esą suimta daug žmonių. Jų tarpe ir „LKB Kronikos“ autorius kun. S. Tamkevičius, kuris jau prisipažinęs, jog liepos mėn. viduryje perdavęs paskutinius „Kronikos“ ir „Aušros“ numerius ir prašęs padauginti po 20 egz. Pranckūnaitė tvirtino, kad jokio „Kronikos“ autoriaus nepažįstanti. Tuomet tardytojas O. Pranckūnaitei davęs paskaityti fiktyvų kun. S. Tamkevičiaus prisipažinimą. Tardomoji pareiškė: „Tokius dalykus galėjo paliudyti tik pusmetį psichiatrinėje ligoninėje uždarytas žmogus“. O. Pranckūnaitei tardytojas užminė, kad ji esanti vienuolė ir jiems esančios pažįstamos ir kitos vienuolės, kurios jai pristatydavusios popierius.

Tardytojas negailėjo pastangų įtikinti, jog O. Pranckūnaitė esanti nekalta. Tikrieji kaltininkai esą tie vyriškiai, ir ji turinti pasakyti jų pavardes, nes, priešingu atveju, neteksianti baldų, buto, gausianti 8 metus kalėjimo, kuriame sugadinsianti sveikatą, o tie vyrai ir toliau važinėsią „Volgomis“. „Tu nežinai, kas yra Sibiras“,— gąsdino ją tardytojas. Mergina atšovė, jog puikiai žinanti, nes prieš 22 metus, būdama 15 metų ji parašiusi eilėraščių prieš tarybų valdžią ir gavusi 10 metų.

Nepajėgdami gražiuoju ką nors išgauti, tardytojai ją išvadino prostitute, žadėjo išdaužyti dantis. O. Pranckūnaitė pastebėjo, jog nesą skirtumo, ar dantis jie išdaužys, ar Sibire jie patys išbyrės. O. Pranckūnaitė buvo tardoma spalio 22 ir 23 dienomis. Tardytojas Petruškevičius priminė, kad jiems dar ne kartą teksią susitikti Vilniuje.

Šiuo metu O. Pranckūnaitė yra laikoma namų arešte. Jai leidžiama nuvykti tik į darbą, bažnyčią ir parduotuves. Visur ji yra akyliai sekama. Neabejotinai, saugumiečiai nori sužinoti, su kuo O. Pranckūnaitė palaiko artimus ryšius. O. Pranckūnaitei už spalio mėn. nebuvo išmokėta darbo premija už tai, kad darbo metu užsiiminėjo pašaliniu darbu. Kadru skyriaus viršininkė prasitarė: „Geriau ji būtų pusę fabriko išvogusi, negu taip padarė!“ Pirmą kartą O. Pranckūnaitei teko susidurti su tardytojais 1951 m. gegužės 15 d. Tada ji turėjo 15 metų. Už „antitarybinę“ dainelę ji gavo 10 metų. Štai ta dainelė:

Dunduli, Zalecki, (agronomų pavardės)
Tau Dievas nepadės,

Suvarei kolūkin,
Mums vaikai išdvės.

Mes vargstam kolūkyje.
Nuplyšę, basi.
Išgelbėk, Marija,
Nes tu dar esi.

Už savo „šviesią vaikystę“ Onutė „dėkinga“ Stalino „saulei“. Į tėvynę iš lagerio ji sugrižo 1957 m.“.(LKBK 25, 1976 m.)

Tą kartą, tikėdamiesi susekti galimus bendradarbius jie Oną keliems mėnesiams iš daboklės paleido, tačiau netrukus, 1976 m. gruodžio 6 d. Ona Pranckūnaitė gavo šaukimą atvykti tardymui į Vilniaus KGB. Tardymas vyko 3 dienas. Tardymo metu kgbistai klausinėjo apie mašinėlę rašytas knygas, apie kun. Buliauską, kun. Babrauską ir kitus. Tardytojas grasino atimsias iš jos kooperatinį butą ir pinigus. „Jei paimsite mane, kam man reikalingas butas?“—abejingai atsakė Ona Pranckūnaitė. Tai vėl jai grasino, kad jai teksią kalėti Panevėžyje su prostitutėmis.”

1977 sausio mėnesį Ona Pranckūnaitė buvo suimta ir įgrūsta į kamerą Vilniaus KGB rūmuose. 1977 01 28 jai pareikšti kaltinimai nusikaltimu numatytu LSSR BK 68 str. I d. “siekdama susilpninti Tarybų valdžią, rašomosiomis mašinėlėmis padaugino ir išplatino antitarybinio turinio leidinio „LKB Kronika“ 13, 14, 15, 17, 19 ir 20 numerius “- rašoma bylos nutartyje, tiesa kiek vėliau šis straipsnis perkvalifikuotas į kiek švelnesnį LSSR BK 199 str. V. Lapienio, J. K. Matulionio ir O. Pranckūnaitės byla buvo nagrinėjama LSSR Aukščiausiąjame teisme 1977 m. liepos 20-25 d. (LYA. Baudž. b; Nr. 47707/3. T. 9, 1. 198-199.) Ona Pranckūnaitė 2 metams ištremta į Čiuvašijoje, Sibire, netoli Volgos esantį Kozlovkos miestelį.

“Jus, be abejo, domina, kas per miestas ta Kozlovka. Tai sujungti trys kaimeliai, išsidėstę ant kalnų ir jų papėdėje. Vietos gražios: kalnai, miškai, pašlaitės, netoli šalčiu dvelkianti Volga. Bet kadangi svetimas kraštas, tai šios vietovės grožis mūsų širdžiai nieko nesako. Be to, jos grožį matome tik iš vienos pusės, pro pusiau uždarytus antro aukšto fabriko langus. Namukai mediniai, maži (kaip mūsų krašto kaimo pirtys), turintys po vieną, du, kai kurie net tris langus su langinėmis. Pakalnėje šio miestelio gyventojų maitintojas—lageris. Lageryje vegetuojančios būtybės taip pat priskaitomos prie Kozlovkos miestelio gyventojų skaičiaus. Teko girdėti, kad netolimoje praeityje šie trys kaimeliai garsėjo ožkų gausumu.

Kai traukiniu priartėjome prie Kozlovkos miestelio, mus pasitiko lagerio mašina ir sargyba.

Pavažiavę apie 300 metrų, įnirome į dviejų mūro sienų ir dviejų spygliuotų tvorų tvirtovę, šioje tvirtovėje vaikštinejome nesivaržydamos, nes jautėmės savos (. . .). Mus apgyvendino antrame aukšte mūriniame pastate. Čia ir slenka mūsų dienos. Slenka lėtai ir vienodai, šiame lageryje yra kalinamos įvairių profesijų bei kadaise įvairius postus užėmusios moterys: inžinierės, mokytojos, gydytojos, buhalterės, parduotuvių vedėjos, pasų stalų viršininkės, įvairių institucijų studentės, vagilkos, girtuoklės, paleistuvės, žmogžudės, spekuliantės ir viena už tikėjimą, kuri yra Jums žinoma. Čiuvašijos tautelė dar neseniai buvo laikoma puslaukine. Nors, žinoma, ir šiuo metu nedaug kuo skiriasi nuo laukinių. Žmonės vidutinio ūgio, tamsiaodžiai, juodais plaukais. Dėvi keistais plaukuotais apdangalais. Daugeliui ant nugarų didelėmis baltomis raidėmis įrašyti mums nesuprantami žodžiai. Čiabuvės čiuvašės beveik be išimties visos kalinamos už žmogžudystes, nes šios tautelės žmonės yra labai pikti (. . .). Šiaip visi be išimties yra smulkmeniškai įstatymų vykdytojai, nes jų dievas— Tarybų Sąjunga. Dėl to lageris labai griežtas. Lageryje gyvenimo sąlygos ypač sunkios. Režimo viršininkė, neturėdama mano laiškam vertėjo, jau seniai mano laiškus siuntinėja patikrinti Panevėžio milicijai. Ji, vilniečių paskatinta, mane apstatė šnipėmis, šnipių kaip gyvačių miške! Vienos jų buvusios ir gerai žinančios Kauno miestą, kitos lankėsi Vilniuje, trečios gerai žinančios Maskvą ir t. t. O Ona niekur nebuvo ir nieko nežino.”,- rašė 1978 m. gegužę savo laiške rašė Ona Pranckūnaitė. (LKBK 32, 1978 m.)

Po įkalinimo grįžusi į Panevėžį Ona Pranckūnaitė pradėjo dirbti “Metaliste”, iki pat Atgimimo pradžios leido pagrindinę literatūrą.

Rolandas Meiliūnas

Projektą “KGB gniaužtuse” remia:

